

Generelle kravspesifikasjoner for Vestland fylkeskommune

Kap. 13 - SHA-krav til utførende virksomheter

Innhold

1	Innledning	4
1.1	Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)	4
1.2	Forventning og krav	4
1.3	Definisjoner	5
2	Lover, offentlige forskrifter og vedtak	6
3	Roller, ansvar og oppgaver	7
3.1	Byggherren	7
3.2	Prosjekterende	7
3.3	Koordinator prosjektering (KP)	8
3.4	Koordinator utførelse (KU)	8
3.5	Hovedentreprenør	8
3.6	Utførende virksomheter	10
3.7	Arbeidstakere	11
4	Fremdrift	11
5	Rigg og drift av byggeplassen	12
5.1	Riggplan	12
5.2	Brakke-, spise- og garderobeforhold	12
5.3	Språk	12
5.4	Innkvartering av arbeidstakere	12
5.5	Orden og ryddighet / avfallsbehandling og miljøsanering	13
5.6	Adkomst og ferdselsområder	13
5.7	Håndtering av helse- og miljøfarlige stoffer	13
5.8	Sikring av arbeidsområder	14
5.9	Brannforebyggende tiltak	14
5.10	Personlig verneutstyr	15
5.11	Bruk av tekniske innretninger og utstyr	15
5.12	Førstehjelps- og beredskapsutstyr	15
5.13	Besøkende	15
6	Spesielle risikofylte arbeidsoperasjoner	15
6.1	Krav til utførende virksomheter	15

7	Beredskap.....	16
7.1	Generelt.....	16
7.2	Krav til hovedbedrift.....	16
7.3	Krav til utførende virksomheter.....	16
8	Opplæring, informasjon og møter.....	17
8.1	Opplæring.....	17
8.2	Møter og informasjon.....	17
8.3	Sertifisering av maskiner og utstyr.....	17
9	Revisjon.....	17
9.1	Revisjoner.....	17
10	Håndtering av avvik.....	18
10.1	Rapportering.....	18
10.2	Rutine for behandling av endringer og oppdatering av SHA-plan.....	19
10.3	Avvik fra krav til ytre miljø.....	19
10.4	Oppfølging.....	19
10.5	Granskning av uønskede hendelser.....	19
11	Periodisk rapportering.....	20
11.1	Månedrapportering.....	20

1 Innledning

Hensikten med SHA-planen er å ha en plan som ivaretar sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) i prosjektet, samtidig som planen dekker dokumentasjonskravet angitt i forskrift 2009-08-03 nr. 1028 om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (Byggherreforskriften).

1.1 Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA)

Byggherrens målsetting er at prosjektet skal gjennomføres uten skade på person eller miljø. SHA-planen er et ledd i dette, og det henstilles til alle parter å bidra til at målsettingen kan oppnås. Alle på byggeplassen plikter å overholde de regler som fremgår her, samt andre relevante lover og forskrifter.

Det stilles derfor strenge krav til systematisk arbeid med sikkerhet, helse og arbeidsmiljø. Alle faser av arbeidene skal planlegges og gjennomføres slik at byggherrens målsettinger og øvrige bestemmelser til SHA blir innfridd.

Dette skal oppnås ved at det blir skapt en aktiv holdning, klare ansvarsforhold og et aktivt samarbeid mellom alle involverte parter med hensyn til SHA. Erfaringsdata skal brukes aktivt i det skadeforebyggende arbeidet og det er således viktig at prosjektet tilstreber en høy rapporteringsgrad. Rapporteringen skal følges opp gjennom månedlig rapportering til byggherren og etablering av en felles avvikslogg for prosjektet. Se kap. 10 Håndtering av avvik.

1.2 Forventning og krav

Den enkelte entreprenør skal videreføre byggherrens SHA-krav til utførende virksomheter samt prosjektets SHA-plan for sin del av prosjektet.

Samtidig understrekes det at alle aktører i prosjektet og på fylkeskommunens byggeplasser skal sørge for og er ansvarlig for et trygt arbeidsmiljø for alle, fritt for diskriminering, trakassering, vold og trusler, og som fremmer likestilling og trivsel.

Ved arbeidsoperasjoner med lite erfaringsgrunnlag eller stor risiko, skal entreprenøren før arbeidet igangsettes gjennomføre risikoanalyser for å avdekke faremomenter, og iverksette forebyggende sikkerhetstiltak.

Alle entreprenører er ansvarlige for å overholde krav i SHA-plan med vedlegg, samt respektere de krav og begrensninger som er satt til utførelse av egne aktiviteter. Entreprenørene skal også vurdere hensynet til SHA når detaljert tidsforbruk skal fastsettes.

Dersom en entreprenør benytter seg av underentreprenører, er entreprenøren ansvarlig for at underentreprenørene gjøres kjent med og overholder samtlige krav byggherren stiller både i denne SHA-plan og kontrakten forøvrig.

Byggherrens mål er at prosjektet skal planlegges og gjennomføres uten skade på person, miljø eller eiendom. Målet skal oppnås ved at det skapes en aktiv holdning og et aktivt samarbeid mellom alle involverte parter.

Risikovurderinger, Sikker jobbanalyser og rapportering av avvik skal systematisk benyttes for å forebygge ulykker og skader i forbindelse med arbeidet.

Byggherrens overordnede mål er at all virksomhet på bygge- og anleggsplassen planlegges og gjennomføres slik at :

- gjeldende lover, forskrifter og vedtekter ivaretas og følges
- sikkerhet, helse, og arbeidsmiljø for alle personer tilknyttet prosjektet ivaretas
- man sikrer et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger
- ingen arbeidstakere opplever diskriminering, mobbing, trakassering og seksuell trakassering på byggeplassen
- sikkerhet, helse, og arbeidsmiljø for tredjeperson ivaretas
- det ytre miljø ikke påføres varige skadelige påvirkninger
- tap og skade på utstyr og annen eiendom unngås
- det ferdige anlegg er planlagt og bygd for et varig godt og sikkert arbeidsmiljø for driftspersonell, ansatte, brukere og tredjepersoner.
- prosjektet skal gjennomføres uten å forvolde skade på ytre miljø.
- mest mulig av avfallet som byggingen fører med seg, skal gjenvinnes. Avfallet skal sorteres i rene fraksjoner slik at restavfallsmengden blir så liten som mulig.

Byggherren krever at enhver med tilknytning til prosjektet umiddelbart griper inn i forhold som ikke er forenlig med Byggherrens overordnede mål.

1.3 Definisjoner

Byggherre:	Vestland Fylkeskommune, Egedomsavdelinga
BHF:	Byggherreforskriften
Entreprenør:	Utførende entreprenør/leverandør/tilbyder
Samtlige virksomheter:	Alle virksomheter/aktører som utfører arbeid på bygge-/anleggsplassen (entreprenør, sideentreprenør, underentreprenør, leverandør mv.)
Byggeledelse:	Byggeleder utpekt av Byggherren
SHA:	Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
HMS:	Helse, miljø og sikkerhet (inkl. ytre miljø)
SHA-kordinator for utførelse (KU):	Koordinerer SHA-arbeidet i utførelsesfasen (Byggherre)
Hovedbedrift:	Den entreprenør/virksomhet som byggherren har pålagt å ivareta hovedbedriftsansvaret iht. Arbeidsmiljølovens § 2-2
Mannskapsliste	Liste over det mannskapet som samtlige virksomheter benytter i arbeid på bygge-/anleggsplassen
Oversiktsliste	Daglig oversikt over hvilke virksomheter og arbeidstakere som skal utføre arbeid og dermed hva slags arbeid som skal utføres på bygge- eller anleggsplassen iht BHF § 15
Uønsket hendelse:	En situasjon (farlig handling eller farlig forhold) som har, eller kunne ha, ført til ulykke eller uhell
RUH:	Rapport om uønsket hendelse, avviksrapportering
Avvik:	Ethvert forhold som bryter med aktuelle lover, forskrifter, egne vedtatte rutiner og/eller prosedyrer
HMS-avvik	Avvik fra arbeidsmiljølovgivning og krav til ytre miljø

Nestenulykker:	Tilløp til hendelser som kan resultere i alvorlige ulykker med personskade, brann/eksplosjon, lekkasje med utslipp til ytre miljø og/eller materielle skader
Risikoanalyse:	Analyse hvor tiltak fra SHA-planen blir tatt hensyn til. Risikoanalysen skal oppdateres og holdes vedlike etterhvert som det blir avdekket nye risikoområder.
Sikker jobbanalyse (SJA):	Særskilt risikoanalyse av arbeidsoperasjoner som omfatter bruk av helse- eller miljøskadelige produkter, eller medfører stor risiko for uønskede hendelser. Analysen skal beskrive faremomenter og tiltak som skal iverksettes/ gjennomføres for å unngå uønskede hendelser.
HMS-opplæring:	Egen gjennomgang av SHA og krav til ytre miljø i prosjektet, særskilte tiltak som iverksettes i prosjektet, samt krav og plikter for den enkelte aktør i prosjektet
Vernerunde:	Felles befaring for besiktigelse av de faktiske forhold på bygge- og anleggsplassen
Tredjeperson:	Personer som ikke er tilknyttet prosjektet, men som kan bli berørt av virksomheten på bygge- og anleggsplassen.
Ytre miljø:	Bygge- og anleggsplassens omgivelser, som kan bli påvirket/skadet/ forurenset av bygge- eller anleggsaktiviteten (luft, grunn, vann, vegetasjon, dyreliv mv.)

2 Lover, offentlige forskrifter og vedtak

Alle aktører i prosjektering og utførelse plikter å overholde de krav som fremgår av en til hver tid gjeldende lover, forskrift er og vedtak

Aktuelle lover og forskrifter som har betydning for SHA-arbeidet er listet opp nedenfor (men ikke begrenset til),:

Arbeidsmiljøloven (lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv), LOV-2005-06-17-62

Og da særlig:

- Kapittel 2: Arbeidsgivers og arbeidstakers plikter
- Kapittel 3: Virkemidler i arbeidsmiljøarbeidet
- Kapittel 4: Krav til arbeidsmiljø

Byggherreforskriften (forskrift om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø på bygge- og anleggsplasser), FOR-2009-08-03-1028; FOR-2020-09-11-1755 (forskriftsendring fra 01.01.2021)

Internkontrollforskriften (forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter), FOR-1996-12-06-1127 med etterfølgende revisjoner

Andre aktuelle lover og forskrifter:

- Likestillings- og diskrimineringsloven (Lov om likestilling og forbud mot diskriminering), LOV-2017-06-16-51

- Arbeidsplassforskriften (Forskrift om utforming og innretting av arbeidsplasser og arbeidslokaler)
- Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning
- Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav, spesielt kapitlene:
 - Kap. 2 Stoffkartotek
 - Kap. 3 Arbeid hvor kjemikalier kan utgjøre en fare for arbeidstakeres sikkerhet og helse
 - Kap. 4 Asbestarbeid
 - Kap. 5 Varmt arbeid
 - Kap. 10 Krav til bruk av arbeidsutstyr
 - Kap. 11 Tilrettelegging for bruk av arbeidsutstyr
 - Kap. 12 Kontroll og vedlikehold av arbeidsutstyr og anlegg
 - Kap. 13 Arbeidsutstyr med krav om sakkyndig kontroll
 - Kap. 14 Arbeid som kan medføre eksponering for støy eller mekaniske vibrasjoner
 - Kap. 17 Arbeid i høyden
 - Kap. 18 Arbeid med løfteutstyr
 - Kap.19 Arbeid med mobilt arbeidsutstyr
 - Kap. 21 Gravearbeid
 - Kap. 22 Sikkerhetsskilting, signalgiving og kommunikasjon
 - Kap. 23 Risikovurderinger, opplæring og informasjon ved manuelt arbeid
 - Kap. 27 Bergarbeid
- Forskrift om maskiner
- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven)
- Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff, samt utstyr og anlegg som benyttes i håndteringen
- Forskrift om brannforebygging
- Lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr (el-tilsynsloven)
- Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg
- Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg
- Forskrift om elektrisk utstyr
- Plan- og bygningsloven
- Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift)

3 Roller, ansvar og oppgaver

3.1 Byggherren

Byggherrens ansvar fremgår av BHF §5. Byggherrens representant og prosjektleder skal være definert og fremgår av Byggherrens SHA-plan.

3.2 Prosjekterende

Den prosjekterendes ansvar fremgår av BHF §17.

3.3 Koordinator prosjektering (KP)

Byggherren har ansvar for at det utpekes koordinator prosjektering (KP). Det skal foreligge en skriftlig avtale mellom byggherren og KP. Der det inngås kontrakt om totalentreprise eller der det er naturlig på bakgrunn av kontraktens utforming at KP utpekes av prosjekterende/entreprenør skal det skrives en avtale mellom byggherre og entreprenør om utpekingen av KP. Det skal også skriftlig avtales hvilke plikter i BHF som er omfattet av oppdraget.

Koordinatoren skal ikke ha andre plikter eller oppgaver som kan komme i konflikt med rollen som koordinator. Entreprenøren skal før valg av koordinator vurdere om slik konflikt kan oppstå og vurderingen skal dokumenteres.

Der byggherren ensidig står som utpekende skal kravet til vurdering og dokumentasjon hvile på byggherren iht BHF §13.

Entreprenøren skal påse at Koordinatoren har den nødvendige kunnskap om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø, inkludert arbeidsmiljølovgivningen og inneha nødvendig kompetanse for å følge opp aktuelle risikoforhold i prosjektet.

Pliktene skal nærmere avtales i Avtale om oppgavefordeling, jmf. Byggeblankett NS 8440 B.

3.4 Koordinator utførelse (KU)

Byggherren har ansvar for at det utpekes koordinator utførelse (KU). Koordineringen i utførelsesfasen vil skje i tråd med BHF §13 og §14. Pliktene skal nærmere avtales i Avtale om oppgavefordeling, jmf. Byggeblankett NS 8440 B.

3.5 Hovedentreprenør

Hovedentreprenør vil normalt utpekes til hovedbedrift og denne skal være representert på byggeplassen. Hovedbedriftsansvaret er angitt i Byggherrens SHA-plan.

Hovedbedriften skal ivareta samordningsforpliktelsene etter AML § 2 (kfr. også IKF § 6), herunder:

- Fylle ut og ajourføre et samordningsskjema for byggeplassen. Kopi av ajourført skjema skal slås opp på byggeplassen.
- Gjennomføre og dokumentere sikkerhetsopplæring for alle arbeidstakere på bygge- og anleggsområdet, herunder utarbeide og fordele sikkerhetsinformasjon.
- Utarbeide og ajourføre riggplan for bygge- eller anleggsområdet i samråd med koordinator for utførelse (KU).
- Skal følge opp at alle virksomheter blir forhåndsregistrert i HMSREG slik at samordningsskjema kan genereres automatisk.
- Skal bruke HMSREG til å foreta tilstedekontroll med registrering og oppfølging av avvik.
- Skal avholde felles vernerunder med påfølgende samordningsmøte minimum hver 14. dag (hyppigere ved behov). Vernerunder/samordningsmøter skal dokumenteres på eget skjema/referat.
- Skal påse på at alle utførende virksomheter deltar på felles vernerunder.
- Etablere og vedlikeholde et felles stoffkartotek for bygge- eller anleggsområdet, og påse at de enkelte entreprenører ivaretar substitusjonsplikten iht. miljøkravene.
- Følge opp og rapportere avfallsmengder i prosjektet til byggherre.
- Påse at det i alle entrepriser utarbeides prosjektspesifikke planer for sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø og at disse etterleves.

- Påse at utførende virksomheter utarbeider og dokumenterer "Sikker Jobb Analyse" eller tilsvarende i forkant av særlig risikofylte aktiviteter.
- Avholde felles vernerunder og samordningsmøter.
- Sørge for at hensiktsmessig førstehjelps- og beredskapsutstyr er tilgjengelig på bygge- eller anleggsplassen, samt informere om plassering og bruk av dette.
- Utarbeide og ajourføre oversiktsliste over arbeidstakere på byggeplassen iht. BHF § 15.
- Påse at alle (egne og andre) arbeidstakere har forskriftsmessige ID-kort (HMS-kort).
- Før arbeidet starter på byggeplassen skal hovedentreprenør en språkplan som inkluderer egne medarbeidere og underentreprenører og innleide. Språkplanen bør minimum inneholde navnet på den aktuelle oversetteren, en rutine for kontinuerlig oppdatering av skriftlige oversettelser og en demonstrasjon av hvem som er språkeksperter i det enkelte arbeidsteam. Språkplanen skal oppdateres fortløpende. BHF § 19a
- Sørge for at arbeidstakere og innleide i prosjektet kan kommunisere og formidle informasjon på en god måte slik at faren kan unngås. jf. § 19 i BHF.

Oversiktslister

Som ledd i koordineringen skal Hovedbedriften føre en oversiktsliste over alle som utfører arbeid på bygge- eller anleggsplassen i tråd med bestemmelsene i BHF § 15. Oversiktslisten skal føres* og kontrolleres daglig.

Listene skal være tilgjengelige og skal på oppfordring vises til arbeidsgiveren, verneombudet og Arbeidstilsynet. Listene skal oppbevares i seks måneder etter at bygge- eller anleggsarbeidet er avsluttet.

*Se også forpliktelser i henhold til Kontraksbestemmelsene angående mannskaps- og oversiktslister. Dersom byggherren har tatt i bruk elektronisk kjernesystem for oppfølging av leverandører (p.t. HMSREG) for prosjektet erstatter systemet manuell føring av daglig oversiktsliste.

Grovrisikoanalyse

Byggherrens vurdering av spesifikke risikoforhold som kan innebære fare for liv og helse og som entreprenørene skal følge opp med sikker jobbanalyse (SJA), fremgår av Byggherrens SHA-plan for det enkelte prosjekt.

Forebyggende tiltak, Ref. BHF § 9

Hovedbedriften har ansvar for at følgende forebyggende tiltak iverksettes:

- a) at det treffes nødvendige tiltak for å sikre at uvedkommende ikke får atkomst til bygge- eller anleggsplassen
- b) at det tas hensyn til andre virksomheter på eller i nærheten av bygge- eller anleggsplassen
- c) god orden og fullt forsvarlige hygieniske forhold
- d) sikker atkomst til arbeidsplassene og sikre ferdselsveier
- e) avmerking og tilrettelegging av områder for lagring og oppbevaring av forskjellige materialer, særlig når det dreier seg om farlige materialer eller stoffer
- f) vedlikehold, kontroll før igangsettelse og kontroll av anlegg og utstyr, for å kunne rette opp feil som kan påvirke arbeidstakernes sikkerhet, helse og arbeidsmiljø
- g) lagring, håndtering og fjerning av avfall og farlige materialer
- h) forsvarlige arbeidstidsordninger

- i) tilfredsstillende personalrom og separate garderober for hvert kjønn
- j) forsvarlig innkvartering

3.6 Utførende virksomheter

Utførende virksomheter (arbeidsgivere og enkeltmannsforetak) skal:

- Etablere en prosjektspesifikk plan for sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø for egne arbeidere (HMS-plan). Planen skal oversendes byggherren v/ KU for kommentar i god tid før arbeidsoppstart. Kommentarene skal være omforente og hensyntatt før entreprenøren får anledning til å starte opp arbeidet på bygge- og anleggsområdet. Planen skal oppdateres ved behov.
- Utøve og dokumentere systematisk SHA-arbeid iht. krav i kontrakten med byggherre og SHA-lovgivningen for øvrig.
- Følge opp anvisninger fra koordinator for utførelse (KU) og hovedbedrift.
- Innrette egen virksomhet og tilpasse eget arbeid slik at også andre virksomheters arbeidstakere er vernet.
- Medvirke til et samarbeid for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø for alle arbeidstakere på arbeidsplassen.
- Planlegge og gjennomføre arbeidet på bakgrunn av nødvendige risikovurderinger, og foreta løpende risikovurdering av identifiserte risikoområder i byggherrens plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA-plan)
- Før oppstart av sine aktiviteter, være klar over de viktigste risikoelementene forbundet med arbeidet.
- Gjennomføre og dokumentere "sikker jobbanalyse (SJA)" eller tilsvarende i forkant av særlig risikofylte aktiviteter.
- Bidra med nødvendige informasjon om helse- og miljøfarlige stoffer som benyttes for egne arbeidere. Ivareta substitusjonsplikten ved valg av produkter/materialer iht. miljøkravene.
- Delta på organiserte vernerunder og samordningsmøter i regi av hovedbedrift.
- Informere arbeidstakere og verneombud om gjeldende mål og krav til sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø i prosjektet.
- Rapportere SHA-avvik til KU og hovedbedrift.
- Melde inn arbeidstaker på byggeplassen til hovedbedrift iht. BHF § 15
- Påse at egne arbeidstakere har forskriftsmessige ID-kort (HMS byggekort)
- Påse at egne arbeidstakere har gjennomgått påkrevd opplæring, kurs og sertifiseringer for å kunne utføre arbeidet for eksempel (varmt arbeid, asbestsanering, stillas ovs).
- Informere byggherren om risikoforhold forårsaket av byggherrens og de prosjekterendes valg som ikke er dekket av spesifikke tiltak i planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.
- Arbeidsgiver har ansvar for å sikre at arbeidstakere som utfører arbeid i gravegroper har fått opplæring i gravearbeid dypere enn 1,25 meter. Før gravearbeidet settes i gang, skal arbeidsgiver utarbeide en plan for gravingen.
- Arbeidsplasser som jobber med bergarbeid under jord har krav om å være anlagt, utstyrt, driftet og vedlikeholdt på en slik måte at arbeidstakerne kan jobbe og ferdes med minimal risiko. Dette inkluderer blant annet systematisk kontroll og vedlikehold av mekanisk og elektrisk utstyr og anlegg.
- Sørge for at sine arbeidstakers arbeid blir utført på en måte som sikrer et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

- samarbeide med verneombud og arbeidstakere for å sikre et trygt og sikkert arbeidsmiljø hvor alle trives, og sikre at de får god opplæring og mulighet til å medvirke.
- For bore-, sag- og rivearbeider som fører til eksponering for betong- og kvartsstøv, skal det gjennomføres kartlegging og risikovurdering før arbeid starter. Det må settes inn tilstrekkelige tiltak for å beskytte arbeidstakere mot alvorlige helseproblemer som lungekreft, kols og allergier.

3.7 Arbeidstakere

Den enkelte arbeidstaker skal:

- Medvirke ved gjennomføringen av de tiltak som blir iverksatt for å skape et sunt og trygt arbeidsmiljø, og delta i det organiserte verne- og miljøarbeid i virksomheten.
- Utføre arbeidet i samsvar med påbud og instruksjoner fra overordnet, byggherre eller fra Arbeidstilsynet.
- Bruke påbudt verneutstyr, vise aktsomhet og ellers medvirke til å hindre ulykker og helseskader.
- Selv rette feil og mangler som kan medføre skade på liv og helse når en blir oppmerksom på forholdet, og straks underrette nærmeste leder, verneombud og i nødvendig utstrekning andre arbeidstakere om en ikke selv kan rette feilen.
- Avbryte arbeidet dersom en anser at fortsatt arbeid kan medføre fare for liv og helse.
- Melde fra til nærmeste leder eller dennes representant om en blir skadet eller pådrar seg sykdom som skyldes arbeidet eller forhold på arbeidsplassen.
- Registrere oppmøte og avreise på byggeplass ved bruk av oppsatt adgangskontrollsystem eller tilsvarende, eventuelt melde fra til arbeidsgivers arbeidsleder/ hovedbedrift ved oppmøte/avreise fra byggeplassen iht. BHF § 15.
- Benytte forskriftsmessige ID-kort (HMS byggekort) og påse at det er godt synlig.
- Bistå ved byggeplasskontroller ved å opplyse kontrollør om informasjon som etterspørres.
- Samarbeide med offentlige sektorer som Arbeidstilsynet og skattemyndighetene ved tilsyn på byggeplasser.
- Delta i dialogmøte etter innkalling fra arbeidsgiver (som beskrevet i jf. [§ 4-6](#) fjerde ledd).
- Melde fra til arbeidsgiver eller verneombud så fort arbeidstaker oppdager trakassering eller diskriminering på arbeidsplassen.

Arbeidstaker som har til oppgave å lede eller kontrollere andre arbeidstakere, skal påse at hensynet til sikkerhet og helse blir ivarettatt under planlegging og utførelse av de arbeidsoppgaver som hører under deres ansvarsområder.

4 Fremdrift

Entreprenør skal utarbeide en overordnet framdriftsplan som beskriver når og hvor ulike risikofylte arbeidsoperasjoner skal utføres, jf. BHF § 5 andre ledd bokstav c, hvor det tas hensyn til samordning av de forskjellige arbeidsoperasjonene.

Fremdriftsplanen skal vise at de forskjellige arbeidsoperasjoner ikke sammenfaller i tid slik at arbeidstakerne utsettes for farer, og skal være så detaljert at den er et hensiktsmessig verktøy for koordinering av risikofylte arbeidsoperasjoner i utførelsesfasen. Entreprenør plikter til å revidere denne planen i tråd med de endringer i framdrift som eventuelt måtte oppstå underveis i

prosjektet, og formidle den reviderte planen til Byggherren uten ugrunnet opphold, se også kapittel 6 Spesielle risikofylte arbeidsoperasjoner.

5 Rigg og drift av byggeplassen

5.1 Riggplan

Riggplanen, som skal slås opp på synlig sted på bygge-/anleggsplassen, skal vise:

- adkomstveier, parkering
- inngjerdede områder
- brakker
- lagerområder
- plassering av avfallscontainere
- plassering av drivstofftanker
- rømningsveier
- førstehjelps- og beredskapsutstyr
- plassering av evt. informasjonstavler

Se prosjektets SHA-plan for prosjektspesifikke bestemmelser om utarbeidelse av riggplan.

5.2 Brakke-, spise- og garderobeforhold

Det skal være separate dame og herregarderober og toalett med egen inngang.

Hver arbeidstaker skal ha tilstrekkelig plass for opphengning av tøy o.l. Garderobene skal gi arbeidstakerne mulighet for å låse inn tøyet sitt i arbeidstiden, og der det er nødvendig skal det i tillegg være låsbare avlukker for å sikre mot tap av verdisaker. Arbeidstakeren skal ha tilstrekkelig plass til å skifte. Garderobe skal ha speil og nødvendig antall sitteplasser for skifte av klær og skotøy. Garderobe skal ha tilfredsstillende ventilasjon.

Det skal innrettes et adskilt spiserom eller tilgang til tilfredsstillende lokaler utenom virksomheten. Spiserom skal være så stort at det gir tilfredsstillende plass til det største antall arbeidstakere som skal spise samtidig. Smitteverntiltak skal være ivaretatt. Spiserom skal være hensiktsmessig innredet, og om nødvendig slik at arbeidstakerne kan tilberede måltider der. Spiserom skal ikke brukes til nattopphold.

5.3 Språk

Med mindre anna er avtalt, skal all kommunikasjon mellom nøkkelpersonar i prosjektet skje på norsk. Hovedentreprenøren skal sørge for at alle arbeidstakere kan kommunisere på ein slik måte at manglande kommunikasjon ikkje utgjør ein sikkerhetsrisiko.

Se også Seriositetskrav og etiske føresegner for leverandørar til Vestland fylkeskommune kap 2.2

5.4 Innkvartering av arbeidstakere

Når arbeidsgiver tilbyr innkvartering for sine arbeidstakere skal det stilles krav til at innkvarteringen skal være forsvarlig utformet, innredet og vedlikeholdt. Viktige momenter er blant annet størrelse, innredning og brannsikkerhet. Boligens standard skal være i tråd med den teknologiske og sosiale

samfunnsutviklingen, være hensiktsmessig i forhold til størrelse og innredning, samt etterleve forskriftsmessige krav til brann- og elsikkerhet.

Innkvarteringen skal ha tilfredsstillende ventilasjon og skal ikke ha sopp, råte, fuktskader eller lignende. Innkvartering i arbeidslokaler eller på arbeidsplassen aksepteres ikke. Innkvarteringen skal også være godkjent ifølge bygningslovgivningen. Soverom bør være plassert slik at brukerne blir minst mulig forstyrret og bør ikke ha gjennomgang til andre rom. Soverommet skal ha vindu som kan åpnes.

Som hovedregel skal arbeidstaker innkvarteres i enkeltrom av hensyn til den enkeltes mulighet for privatliv og hvile. Dette gjelder særlig dersom arbeidstakeren skal bo på stedet i lengre perioder. Muligheten for tilstrekkelig hvile er viktig for å kunne restituere seg. Dobbelrom kan kun brukes hvis det er snakk om et kortvarig opphold. Rommet må da være stort nok og det skal være et tilstøtende oppholdsrom.

Arbeidsgiver må fastsette klare regler om smittevern sammen med husordensreglene, og i samråd med arbeidstakerne. Reglene må være på et språk arbeidstakerne forstår.

5.5 Orden og ryddighet / avfallsbehandling og miljøsanering

Alle arbeidssteder skal holdes rene og ryddige, og det skal ikke forekomme diskriminerende eller støtende oppslag eller grafitti som kan krenke enkeltpersoners integritet.

Avfallsplaner / miljøsaneringsplaner skal være kjent for alle på bygge- /anleggsplassen. Alt avfall skal fjernes fra arbeidssted umiddelbart. Avfall skal kildesorteres og legges i merkede containere på oppsamlingsplass som vist i riggplan. Alt avfall skal dokumenteres og borttransporteres til godkjent mottak. Dersom en entreprenør etter å ha mottatt skriftlig varsel, ikke holder en tilfredsstillende ryddig arbeidsplass, kan byggherren uten nærmere varsel få utført rydding for entreprenørens regning.

Alle støvproduserende arbeider skal i utgangspunktet kun utføres på de områder som er angitt i riggplanen. Dersom arbeidene skal utføres på annet sted, må dette avtales med Byggherren. Når støvproduserende arbeid utføres inne i bygg skal støvreduserende tiltak iverksettes (dvs. lokal avlukking av arbeidssted, verktøy med avsug, kontinuerlig støvsuging etc.). Arbeidssted skal rengjøres straks arbeidet er utført.

Se også egen generell kravspesifikasjon om miljø.

5.6 Adkomst og ferdselsområder

Adkomst og ferdselsområder i og i nærheten av bygge- eller anleggsområdet skal tilrettelegges slik at ferdsel, parkering, inn- og uttransport av materialer osv. skjer på en sikker og forsvarlig måte både for prosjektets aktører og tredjeperson.

5.7 Håndtering av helse- og miljøfarlige stoffer

Hovedbedriften skal opprette og vedlikeholde et felles stoffkartotek med informasjon om helse- og miljøfarlige stoffer som brukes og oppbevares på bygge- eller anleggsområdet. Stoffkartoteket skal være lett tilgjengelig på bygge-/anleggsområdet.

Den enkelte virksomhet har ansvar for å bidra med nødvendige informasjon om helse- og miljøfarlige stoffer som benyttes for egne arbeider.

Helse- og miljøfarlige stoffer skal oppbevares og håndteres forsvarlig iht. anvisning på datablader.

5.8 Sikring av arbeidsområder

Ansvarlig for hovedsikring fremgår av kapittelet for rigg og drift. I tillegg til dette er enhver virksomhet ansvarlig for å sikre egne arbeidsområder.

Den som av hensyn til en arbeidsoperasjon midlertidig må fjerne sikringsanretninger, plikter å reetablere disse umiddelbart etter at arbeidet er ferdig og aldri gå fra stedet usikret.

Enhver som oppdager mangler i sikringstiltak plikter å utføre nødvendige strakstiltak for å sikre område, samt varsle hovedbedrift om dette.

Dersom det er fare for at personer kan falle, fall av materiell eller utstyr til underliggende arealer, skal dette sikres mot slike fall eller sperres av umiddelbart, samt at hovedbedrift varsles om dette.

Hovedentreprenør har ansvar for at det monteres adgangskontrollsystem med kortleser, og for montering og drift av kortlesersystemet. Kortlesersystemet må kunne lese av HMS-kort og levere passeringsinformasjon som minimum må inneholde følgende:

- For- og etternavn
- HMS-kortnummer
- Fødselsdato
- Passeringstidspunkt
- Passeringsretning for arbeidstakere (inn/ut)

Kortlesersystemet må ha støtte for kobling mot byggherrens elektronisk kjernesystem for leverandører, for tiden HMSREG. Hovedentreprenøren er ansvarlig for at informasjons- og datasikkerheten i kortlesesystemet er ivarettatt.

5.9 Brannforebyggende tiltak

Anleggsområdet skal utstyres med tilstrekkelige slukkemidler. Eventuelle permanente brannslanger skal merkes når de er klargjort. Straks råbygg er oppført skal naturlige rømningsveier skiltes og holdes fri for hindringer. Alle varmtarbeider skal i utgangspunktet kun utføres på de områder som er angitt i entreprenørens riggplan. Propan, acetylen, oksygen og andre trykkbeholdere skal sikres forsvarlig på anvist område og fjernes fra bygge-/anleggsplassen når de ikke er i bruk.

Hovedbedrift er ansvarlig for å kontrollere og påse at:

- Tilstrekkelige slukkemidler (brannslanger, pulverapparat) er tilgjengelig og ha kontroll med disse.
- Det er tilrettelagt område for varme arbeider.
- Rømningsveier er definerte og skiltet (inkl. ajourføring på riggplan).

Alle entreprenører er ansvarlige for å:

- Benytte anvist område for varme arbeider.
- Iverksette nødvendige brannforebyggende tiltak når de etter tillatelse fra byggeleder utfører varme arbeider i andre områder (slukkeapparat etc. på arbeidssted holdes av utførende entreprenør).
- Lagre, sikre og fjerne trykkbeholdere iht. ovenstående bestemmelse.
- Gjøre seg kjent med og holde definerte rømningsveier fri for hindringer.

5.10 Personlig verneutstyr

Alle som oppholder seg på bygge- eller anleggsområdet skal benytte påbudt verneutstyr, minimum hjelm, vernesko/ -støvler og ekstra synlig arbeidstøy. Lange benklær er påkrevd.

Hensiktsmessig personlig verneutstyr skal for øvrig benyttes der dette er påkrevd.

Hovedbedrift skal til enhver tid ha ekstra hjelmer, refleksvester og vernesko for besøkende tilgjengelig på byggeplassen. I de tilfeller hvor det er nødvendig med ekstra verneutstyr eller annet utstyr, skal dette også stilles til disposisjon for besøkende.

5.11 Bruk av tekniske innretninger og utstyr

Alle tekniske innretninger og utstyr entreprenør benytter eller oppstiller på bygge-/anleggsplassen, skal være kontrollert og godkjent iht. de forskrifter som utstyret/innretningene er underlagt. Dokumentasjon skal foreligge i den enkelte entreprenørs internkontrollsystem.

Alle entreprenører er ansvarlige for at:

- Alt utstyr/innretninger de benytter tilfredsstiller de til enhver tid gjeldende krav de er underlagt.
- Arbeidsutstyr underlagt krav om informasjon, opplæring og instruksjon for sikker bruk, kun betjenes av arbeidstakere som oppfyller disse kravene.
- De ikke selv benytter, eller setter andre til å benytte, arbeidsutstyr uten tilstrekkelig opplæring i bruk av dette. Typespesifikk opplæring skal kunne dokumenteres.

5.12 Førstehjelps- og beredskapsutstyr

Hovedbedrift har ansvar for at hensiktsmessig og tilstrekkelig førstehjelps- og beredskapsutstyr er tilgjengelig på byggeplassen, samt kontroll med dette. Den som oppdager feil eller mangler på førstehjelps- eller beredskapsutstyr, skal melde fra om dette til hovedbedrift umiddelbart slik at forbruk/defekt utstyr kan erstattes.

Se for øvrig krav til beredskap i kap. 7.

5.13 Besøkende

Besøk på anlegget skal avtales på forhånd. Uvedkommende skal bortvises. Besøkende skal alltid ha følge av representant fra byggherren eller entreprenøren. Besøkende skal, dersom annet ikke er avtalt, minst utstyres med hjelm, vernesko og synlighetsvest klasse 3. Det kan være aktuelt å utstyre besøkende med vernebriller, hørselvern eller annet verneutstyr.

Videre skal det gis en kort informasjon om de rutiner vedrørende sikkerhet, helse og arbeidsmiljø som gjelder for anlegget før den besøkende gis adgang.

6 Spesielle risikofylte arbeidsoperasjoner

6.1 Krav til utførende virksomheter

- Spesielle krav til utførelse av bygge- og anleggsarbeidene er gitt i kontrakten med byggherre. Utførende virksomheter velger selv sikringstiltak for de enkelte arbeidene innenfor de rammebetingelsene som er gitt i kontrakten og i SHA-regelverket for øvrig. Kravene skal innarbeides i virksomhetenes planer og følges opp.
- Hver virksomhet skal før oppstart av eget arbeid identifisere de viktigste risikoer forbundet med arbeidet med utgangspunkt i foreliggende grovrisikoanalyse. Resultatene fra

risikokartleggingen skal legges til grunn for planlegging av arbeidet, herunder valg av metoder, utstyr, arbeidsrekkefølge og/eller spesielle sikringstiltak. Generelt skal virksomheten dokumentere at risikoer er kartlagt og vurdert, og at nødvendige tiltak er iverksatt for å gjennomføre arbeidet under akseptable risikoforhold.

- Sikker jobbanalyse (SJA) skal gjennomføres i forkant av spesielt risikofylte arbeidsoperasjoner (eks. bruk av nytt utstyr, spesielle løft, parallelle arbeider etc.) hvor det ikke foreligger skriftlig prosedyre for gjennomføring av arbeidet. SJA skal planlegges, dokumenteres og arkiveres på bygge- og anleggsområdet.
- Hovedbedrift skal sikre at risikovurderinger og tilhørende tiltak er tilstrekkelig koordinert med hensyn på tilstedeværelsen av flere utførende virksomheter og byggherrens personell på anlegget, evt. også med 3. persons virksomhet i tilknytning til eller utenfor anlegget.

7 Beredskap

7.1 Generelt

Ingen prosjektmedarbeidere skal uttale seg til media om prosjektet. Det er kun den person som er oppgitt i beredskapsplanen som skal uttale seg om prosjektet.

Se vedlegget Varslingsplan til *Byggherrens SHA-plan*.

7.2 Krav til hovedbedrift

Hovedbedrift skal:

- Utarbeide en felles overordnet varslingsinstruks for prosjektet med utgangspunkt i overordnede beredskapsrutiner (Se vedlegget Varslingsplan til *Byggherrens SHA-plan*). Ved behov skal denne tilpasses spesielle risikofylte arbeider i prosjektet.
- Informere om plassering av førstehjelps- og beredskapsutstyr samt foreliggende varslingsinstruks. Varslingsinstruksen skal slås opp på strategiske steder på bygge- eller anleggsområdet.
- Påse at utførende virksomheter har etablert prosjektspesifikke beredskapsrutiner/ -instrukser og at disse blir ajourført.
- Sørge for at det til enhver tid finnes hensiktsmessig og tilstrekkelig førstehjelps- og beredskapsutstyr på byggeplassen samt personell som kan håndtere dette.
- Sørge for at førstehjelps- og beredskapsutstyr er tydelig merket og tilgjengelig og at det fungerer som forutsatt.

7.3 Krav til utførende virksomheter

- Den enkelte virksomhet skal etablere og vedlikeholde egne beredskapsrutiner/-instrukser for å være forberedt på fare- og ulykkessituasjoner.
- Informere egne arbeidstakere om gjeldende beredskapsrutiner/-instrukser og sørge for at personell har kompetanse til å håndtere beredskapssituasjoner.

8 Opplæring, informasjon og møter

8.1 Opplæring

- Den enkelte virksomhet har ansvar for at egne arbeidstakere innehar tilstrekkelig opplæring og kompetanse hva angår sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø.
- Hovedbedrift skal informere nytt personell om gjeldende mål og krav til ivaretaking av sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø i prosjektet før de får adgang til bygge- eller anleggsområdet. Opplæringen skal dokumenteres.
- Ved krav om godkjent opplæring (eks. kranførerbevis, truckførerbevis etc.), skal den enkelte virksomhet inneha kopi av dokumentasjon på godkjent opplæring for sine arbeidstakere. Dokumentasjonen skal arkiveres på bygge- og anleggsområdet, eventuelt være elektronisk tilgjengelig.

8.2 Møter og informasjon

- Sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø skal være fast agendapunkt på alle prosjektmøter (både i prosjektering og i byggefase), med spesielt fokus på avvik og risikoforhold som har betydning for sikker gjennomføring av prosjektet. Koordinatorer for prosjektering (KP) og utførelse (KU) skal sørge for at viktige beslutninger vedr. ivaretaking av sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø og forhold som krever videre oppfølging i prosjektet dokumenteres.
- Dersom det er utpekt én koordinator for prosjektering (KP) og en annen person som koordinator for utførelsen (KU) skal KP sørge for at det gjennomføres et informasjons- og erfaringsoverføringsmøte for å sikre informasjonsflyt mellom de to koordinatorene, jmf BHF § 14 (Arbeidstilsynets kommentar).
- Den enkelte virksomhet har ansvar for å holde sine arbeidstakere og verneombud løpende informert om forhold av betydning for sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø i prosjektet.

8.3 Sertifisering av maskiner og utstyr

- Den enkelte virksomhet har ansvar for kontroll, vedlikehold, sertifisering og merking av egne maskiner, verktøy og utstyr. Kopi av dokumentasjon skal arkiveres og fremvises byggherre og koordinator/ hovedbedrift på forespørsel.

9 Revisjon

9.1 Revisjoner

Byggherren kan igangsette revisjoner av forhold knyttet til sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø underveis i prosjektgjennomføringen for å verifisere at gjeldende mål og krav etterleveres og at sikkerhets-, helse-, arbeidsmiljø- og ytre miljøarbeidet fungerer tilfredsstillende i forhold til mål og krav som er stilt i prosjektet.

Det er et spesielt fokus på etterlevelse av seriositetsbestemmelsene i offentlige kontrakter og Byggherre vil kunne gjennomføre stedlige kontroller. Byggherre har tatt i bruk systemet HMSREG for oppfølging og kontroll, og vil kunne pålegge leverandøren å benytte systemet for opplasting av informasjon. Dette er nærmere beskrevet i prosjektets Kontraktsbestemmelser.

10 Håndtering av avvik

10.1 Rapportering

Alle avvik, uønskede hendelser, farlige handlinger og farlige forhold skal rapporteres i tråd med virksomhetens HMS styringssystem. Hver enkelt arbeidstaker melder skriftlig til sin arbeidsgiver, som igjen melder videre til HMS-ansvarlig hos hovedbedriften. Avviksbehandlingen skal ha fokus på å klarlegge årsaksforhold og fastsette tiltak for å hindre gjentakelse. Entreprenøren skal sørge for at informasjon og erfaringsoverføring fra avviksbehandlingen blir gitt til alle som jobber på det aktuelle prosjektet.

HMS-ansvarlig skal sørge for at alle avvik, uønskede hendelser, farlige handlinger og farlige forhold blir rapportert og lagt ut på prosjekthotell. Videre har HMS-ansvarlig ansvar for å følge opp de innrapporterte hendelsene.

Leverandør har selv ansvar for å følge opp egne avvik, uønskede hendelser, farlige handlinger og farlige forhold. Under utførelse vil SHA-koordinator for utførelse (KU) være ansvarlig for å påse at alle rapporter om avvik, uønskede hendelser, farlige handlinger og farlige forhold blir lagt ut på prosjekthotellet og fulgt opp med tiltak.

- Rapporteringen av HMS-avvik skal omfatte følgende avvik:
 - dødsfall eller alvorlig personskade¹
 - lettere personskade med behov for medisinsk behandling hos lege
 - lettere personskade med behov for førstehjelp
 - uønskede hendelser som kunne ha medført alvorlig personskade eller dødsfall
 - mangelfull sikring av arbeidsområder
 - mangelfull bruk av verneutstyr
 - feil bruk av arbeidsutstyr
 - mangelfull godkjenning/kontroll av arbeidsutstyr
 - feil/mangler på arbeidsutstyr
 - brudd på sikkerhetsinstruksjoner under utførelse av arbeidsoppgaver
 - brudd på prosjektets sikkerhetsbestemmelser
- Ved hendelser med alvorlig personskade og dødsfall, skal ansvarlig virksomhet varsle VLFK's prosjektleder og koordinator for prosjektering/utførelse på e-post og SMS øyeblikkelig. Skriftlig rapport skal sendes på e-post eller leveres personlig innen 24 timer.

Se også Varslingsplan for prosjektet (vedlegg til *Byggherrens SHA-plan*).

¹ I følge Arbeidstilsynet regnes følgende som alvorlig personskade:

1. Skader som krever sykehusbehandling, unntatt enklere poliklinisk behandling.
2. Hodeskade/hjernerystelse med tap av bevissthet og/eller andre alvorlige konsekvenser.
3. Skjelettskade (unntatt enkle brist/brudd på fingre eller tær).
4. Indre skader (skader på indre organer, for eksempel lunger, nyrer, milt m.v.).
5. Tap av kroppsdel (amputasjon av lemsdel eller deler av slike).
6. Forgiftning (med fare for varige helseskader).
7. Bevissthetstap på grunn av arbeidsmiljøfaktorer som for eksempel oksygenmangel.
8. Forbrenning, frostskaade eller etseskaade, alle fullhudsskader (3.grad) og/eller delhudsskader (2.grad) i ansikt, på hender, føtter eller anogenitalområdet samt alle delhudsskader større enn 5 % av kroppsoverflaten.
9. Generell nedkjøling (hypotermi).

10.2 Rutine for behandling av endringer og oppdatering av SHA-plan

Dersom forutsetninger angitt i SHA-planen endres skal dette håndteres som endringer til SHA-plan. Med endringer er her å forstå som:

- Vesentlige endringer i organisasjon, både byggherres og entreprenørens organisasjon
- Vesentlige endringer i tidsplanen, fremdriftsplanen ved forhold som har betydning for koordinering av arbeidsoperasjoner mellom de ulike entreprenørene
- Forhold som krever spesifikke tiltak, når det avdekkes nye forhold som ikke allerede er beskrevet i SHA-planen med vedlegg og som er av betydning for arbeidstakernes liv og helse. Dette gjøres også dersom entreprenør ønsker å benytte andre tiltak enn det som er beskrevet som spesifikke tiltak i vedlegg til SHA-planen

Den enkelte virksomhet skal rapportere endringer til SHA-plan til koordinator for prosjektering/utførelse. For endringer som inntreffer i bygge- eller anleggsfasen skal kopi av skjema i tillegg leveres til hovedbedrift. Koordinator for prosjektering/utførelse skal sørge for at alle innrapporterte forhold blir registrert i prosjektets avviksløgg

Se skjema som vedlegg til *Byggherrens SHA-plan*.

10.3 Avvik fra krav til ytre miljø

Rapporteringen skal omfatte følgende avvik:

- registrerte klager over støv, støy, trafikkforhold etc.
- hendelser med akutt utslipp av kjemikalier, oljer, drivstoff etc.
- forekomster av forurenset grunn
- forringelse av vernede områder, friluftsområder, verdifulle naturelementer (eks. trær) etc.

10.4 Oppfølging

- Den enkelte arbeidsgiver har ansvar for å følge opp avvik fra HMS-krav- og avvik på ytre miljø innen egen virksomhet i henhold til internkontrollforskriften og arbeidsmiljølovgivningen.
- Koordinator for prosjektering/utførelse skal påse at innrapporterte endringer til SHA-plan følges opp og at nødvendige korrigerende og forebyggende tiltak blir iverksatt.
- Ved hendelser som medfører alvorlig personskade eller dødsfall, skal den aktuelle virksomhet utarbeide en egen granskningsrapport som dokumenterer årsakene til hendelsen og identifisere behov for risikoreduserende tiltak.

10.5 Granskning av uønskede hendelser

Ved personskade med fravær, ved hendelse med potensiale for skade på liv og helse (f.eks. sprengningsuhell, kranvelt, fall/fallende gjenstander, maskinvelt, grøfttekollaps, spenningssetting av frakoblet anlegg mv.) samt ved alvorlige ulykker eller nestenulykker, skal entreprenør som hovedregel gjennomføre granskning. Byggherren kan beslutte at det ikke er nødvendig å gjennomføre granskning, f.eks. dersom hendelsesforløpet og årsakssammenhenger er klarlagt. Slik beslutning meddeles skriftlig. Ved granskning skal entreprenør straks utarbeide en granskningsrapport som dokumenterer årsakssammenheng og danner grunnlag for forbedringstiltak.

Rapporten skal minimum inneholde følgende: beskrivelse av skaden, beskrivelse av hendelsen og hendelsesforløpet, vurdering av årsak til hendelsen, samt en redegjørelse for hvilke forebyggende tiltak som skal gjennomføres for å forhindre gjentakelser. Entreprenør skal

holde byggherren løpende orientert om egen granskning og granskningstiltak. Rapporten skal ferdigstilles så raskt som mulig og senest innen 1 måned etter hendelsen, og uoppfordret gjøres tilgjengelig for byggherren.

Byggherrens prosjektleder kan beslutte å igangsette prosjektintern/ prosjektekstern granskning av uønskede hendelser, uavhengig av entreprenørens egen oppfølging/granskning av hendelsen. Entreprenøren er forpliktet til å bidra til byggherrens granskning ved å gi byggherren tilgang til relevante opplysninger mv. Bidragsplikten gjelder også ovenfor eksterne parter byggherren har gitt i oppdrag å foreta granskning. Koordinator for prosjektering (KP) har ansvar for å følge opp funn i granskningsrapporter og sørge for at nødvendige tiltak iverksettes i prosjekteringsfasen. Tilsvarende har koordinator for utførelse (KU) denne oppgaven i utførelsesfasen.

11 Periodisk rapportering

11.1 Månedsrapportering

Totalentreprenør skal utarbeide en samlet månedsrapport for sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og ytre miljø til prosjektleder med utgangspunkt i innkomne rapporter fra prosjekterende/utførende virksomheter.

Det skal som minimum rapporteres om:

- Totalt antall timer arbeidet på prosjektet
- Antall vernerunder gjennomført
- Antall SJA gjennomført i perioden
- Antall RUH registrert i perioden
- Antall lukkede HMS-avvik
- Antall åpne HMS-avvik
- Antall skader uten fravær (H2-verdi)
- Antall skader med fravær (H1-verdi) (inkl skader med behov for tilsyn av helsepersonell, legevakt)
- Antall nestenulykker
- Antall uønskede miljøhendelser ytre miljø (som beskrevet i kap 11.3)
- Avfallsmengder: Kildesortering avfall i tonn, Kildesortering avfall i %
- Dokumentasjon av energiforbruk (diesel, bensin, elektrisitet) til anleggsmaskiner

Rapporteringen skal minst vise periodiske data for følgende perioder; måned, hittil i år og total. Det enkelte prosjekt kan avtale egen mal og enke krav til månedsrapportering.

Revisjonshistorikk

Revisjonsnummer	Dato	Status /endringskommentar
00	22.06.2020	Første utgave
04	15.06.2023	Inkl krav ifht forhindre diskriminering og trakassering (pkt 1.2, 5.4)
05	20.01.2024	Oppdatert krav kap 3.5, 3.6 og 3.7. Nytt kap 5.3 Språk. Oppdatert kap 8.3 og 9.
06	21.03.2024	Oppdatert kap 3.5, 3.6, 5.8, 9
07	27.05.2024	Oppdatert kap. 3,6 - Eksponering for betong- og kvartsstøv